HAGASKOLAN

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

2025-2026

HAGASKOLAN
Hagagatan 28, 602 15 Norrköping
www.norrkoping.se/hagaskolan

NORRKÖPING

Statligt uppdrag

Skolan skall varje år upprätta en **likabehandlingsplan** enligt 3 kap. 16§ Diskrimineringslagen och en **plan mot kränkande behandling** enligt 6 kap 8 § Skollagen (2010:800). På Hagaskolan har vi valt att sammanföra båda planerna till en. Planen skall bygga på delaktighet och vara väl förankrad bland personal, elever och föräldrar. Planen skall beskriva hur skolan arbetar med

- **Främjande arbete** som syftar till att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och som är en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- **Förebyggande arbete** som syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som vid kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer.
- **Åtgärdande arbete** som kräver **goda rutiner** för att **upptäcka, utreda**, **åtgärda och dokumentera** diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att förhindra upprepningar.

Kommunalt uppdrag

I Norrköpings kommuns utvecklingsplan för grundskola 2025-2026 står följande delmål under elevhälsa rörande likabehandlingsarbete som varje skolan ska arbeta med:

- Bedriva ett systematiskt frånvaroarbete enligt rutin med syfte att öka elevnärvaron.
- Uppmärksamma all form av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier och agera utifrån aktuella planer och rutiner.

Likabehandlingsplanen för Hagaskolan i Norrköping gäller för läsåret 2025-2026. Skolan är en grundskola åk 4-9 med musikprofil och ordinarie klasser. Ansvarig för framtagandet av planen har varit rektorer och ledningsgrupp.

Vision

Alla elever ska trivas och känna sig trygga i skolan. Ingen, elev eller personal, ska bli utsatt för kränkningar, trakasserier eller diskriminering. Den som uppger att den blivit det ska alltid tas på allvar.

Syfte

Likabehandlingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling handlar om elevernas mänskliga rättigheter och att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan. Elever ska ha ett rättsskydd likvärdigt det som finns för anställda inom skolan. Skolans arbete syftar till att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En av flera förutsättningar för att lära och utvecklas är trygg arbetsmiljö.

Mål

Alla elever är trygga i alla miljöer på skolan och upplever studiero under lektionen.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när en individ på osakliga grunder behandlas sämre än andra och missgynnandet har samband med

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när en elev missgynnas genom att ordningsregler eller liknande tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt.

Trakasserier

Uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna ovan.

Kränkande behandling

Kränkande behandling handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men som inte hänger samman med diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila. De kan utföras i verksamheten eller utanför. Kränkningar och trakasserier kan vara

- Fysiska – ex. slag, knuffar, utestängning mm
- Verbala – ex. hot, svordomar, öknamn eller att man blir kallad hora, bög mm
- Psykosociala – ex. utfrysning, grimaser, ryktesspridning eller att alla går när man kommer
- Text eller bilder – ex. klotter, teckningar, lappar, brev, sms, mms och bilder eller meddelanden på olika webbcommunities.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Vid upprepade tillfällen kallas det ibland för mobbning. Kränkningar kan också ske på nätet.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Rättigheter och skyldigheter, lagstöd

Elevernas och vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på FN:s barnkonvention, Skollagen, Arbetsmiljölagen, Socialtjänstlagen, Diskrimineringslagen, Regeringsformen (1 kap 2§), Europakonventionen (artikel 14) och Brottsbalken. Strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan.

Elevens rättigheter:

- Att få vara med i gemenskapen
- Att bli respekterad av barn och vuxna
- Att få hjälp med att reda ut konflikter
- Att få hjälp och stöd om man själv blir utsatt för kränkande behandling eller om man utsätter andra för kränkande behandling
- Att känna sig trygg under skoldagen

Vårdnadshavarens rättigheter:

- Att få information om det egna barnet blivit utsatt eller har utsatt andra barn för kränkningar
- Att få återkoppling på vad skolan gjort i ett kränkningsärende som gäller ens barn
- Att få vara delaktig i ett avslut av kränkningsärende som gäller ens barn
- Att få information om hur man kan kontakta skolan för att anmäla en kränkning

Personalens rättigheter:

- Att få hjälp och stöd i arbetet samt kompetensutveckling

Vårdnadshavarens skyldigheter:

- Att alltid kontakta skolan när kännedom om kränkning uppstår

Personalens skyldigheter:

- Att aldrig acceptera kränkande handlingar
- Att sätta gränser och ingripa utifrån skolans värdegrund samt likabehandlingsplan
- Att följa upp, bedöma och vidta nödvändiga åtgärder
- Att medverka till att utveckla barns och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmsta gruppen
- Att aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individ eller grupper

Våra aktiva och främjande åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna

- Vi anpassar våra gemensamma aktiviteter och hur de utformas så att alla elever kan delta, oberoende av miljöns begränsningar.
- Vi uppmärksammar olika funktionsvariationer i undervisningen och på temadagar. Till exempel uppmärksammar vi dagen för Downs Syndrom och att vi är alla lika olika genom projektet "Rocka sockorna" som äger rum den 21 mars.

- Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning eller könsidentitet.
- Vi använder oss av litteratur som lyfter fram olika familjekonstellationer, könsidentiteter, könsuttryck och sexuella läggningar.
- Vi arbetar för att motverka kränkande behandling och kränkande språkbruk i den dagliga verksamheten samt på nätet.
- Vi tränar elevernas förmåga till empati och respekt för allas lika värde oavsett utseende, ekonomisk status, personlig stil med mera.
- Vi skapar olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever umgås för att skapa vi-känsla.

Förebyggande åtgärder 2025-2026

Mål

Att alla elever ska känna sig trygga och trivas i alla miljöer på skolan.

Aktivitet

- Trygghetsgruppen arbetar systematiskt med fasta mötestider med fokus på förebyggande arbete på individ- och gruppnivå som syftar till att öka trygghet och trivsel och minska kränkningar på skolan.
- Trygghetsgruppen tar, i samverkan med EHT, fram ett årshjul för skolans trygghetsarbete.
- Trygghetsgruppen genomför trygghetsstärkande aktiviteter med personalen kontinuerligt under läsåret. Personalen genomför sedan övningen i klassen/gruppen.
- Det finns en bank med aktiviteter och EQ övningar som personal kan inspireras av och plocka aktiviteter ifrån för att genomföra med klassen/gruppen.
- Rastvärdsaktiviteter i åk 4-9.
- Åk 5 och 6 håller i rastaktiviteter för de yngre åldrarna på mellanstadiet.
- Det finns ett rastvärdsschema där rasterna täcks upp av rastvärdar då alla pedagoger har rastvärdskap i sin tjänst för att öka tryggheten på rasterna. Rastvärdsschemat sätts upp i varje arbetslags korridorer.
- Åk 5 är faddrar för blivande åk 4.
- Göra korridorer och andra allmänna utrymmen mer välkomnande i den omfattning som ryms inom vår verksamhet och våra resurser.
- Fokus och djupintervjuer efter sammanställningen av trygghetsenkäten. Åtgärder efter intervjuer.

Främjande aktiviteter som skapar trygghet och trivsel i skolan (Ses över av trygghetsgruppen)

- Klassföreståndare ansvarar för att genomföra klassrumsdiskussioner samt upprätta regler som ska råda i klassrummet.
- Klassföreståndare ansvarar för att genomföra klassrumsdiskussioner om nätkränkningar samt upprätta nätregler som ska råda.
- Skolan arbetar systematiskt med förebyggande och åtgärdande aktiviteter på individ- och gruppnivå för en ökad elevnärvaro.
- Skolans trygghetsteam träffas regelbundet och arbetar systematiskt med förebyggande och åtgärdande aktiviteter på individ- och gruppnivå för en ökad trygghet och trivsel samt för att minska antal kränkningar på skolan.
- För att skapa trygghet för de yngsta eleverna på skolan är de på mellanstadiets sida av skolgården och högstadiets på sin sida av skolgården.
- Skolans elevhälsoteam träffas 1,5 timme per vecka. Med på träffarna är skolkurator, samtliga speciallärare, specialpedagog, skolsköterska och rektorer.
- Samtliga klasser har klassråd varje vecka. En punkt med trygghet och trivsel finns alltid med på dagordningen.
- Årskurs 4-6 och årskurs 7-9 har elevråd en timme i månaden. Från varje klass ska det finnas två representanter. Elevråden leds av respektive rektor.
- Vuxna på skolan väljer alltid grupper, samarbetspartners, placering i klassrummet och på lektioner. Alla elever ska ha en bestämd placering i klassrummet.
- Skolan har en plan för hur nya elever skolas in, både elever som kommer vid läsårsstart och under terminen.
- Eleverna har dagligen tillgång till skolans skolcaféverksamhet.
- Klassföreståndare gör regelbundna utvärderingar av det sociala klimatet och tryggheten i klasserna.
- Regelbundna kvalitetsutvärderingar görs i vårt kvalitetshjul.
- Skolkurator ansvarar för att skolan har tydliga rutiner för närvarokontroll.
- Schemalagd studietid efter skoltid erbjuds elever vid två tillfällen varje vecka.
- Kamratstödjare två i varje klass i samarbete med trygghetsteamet stämmer av stämningen i respektive stadie och arbetar med trygghetsstärkande aktiviteter.

Rutiner för akuta situationer

Våra rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

All personal är skyldig att ingripa om någon elev upplever sig kränkt av en annan elev, samt anmäla misstanke om kränkning.

1. Om kränkningen är pågående - stoppa kränkningen och markera tydligt att beteendet inte är acceptabelt.
2. Närvarande personal eller personal som har fått kännedom (via elev själv, andra elever och/eller vårdnadshavare) om kränkning eller misstanke om kränkning samtalar med den elev som upplever sig utsatt och tar reda på vad som har hänt.
3. Uppmana och stöd inblandade elever till att lösa situationen på ett sådant sätt att de lämnar varandra i en god stämning.
4. Informera eleverna om hur du kommer gå vidare.
5. Personal som fått kännedom om kränkningen dokumenterar och för in information gällande kränkningen via webbformuläret på intranätet via Prorenata. I fältet *Namn på berörd person* skrivs den elev som blivit kränkt (för- och efternamn) och i fältet *Uppgifter på andra berörda barn/elever* skrivs för- och efternamn samt klasstillhörighet på övriga som varit inblandade på något sätt i händelsen. I fältet *Beskriv händelsen* måste det framgå vad som hänt och hur de inblandade har agerat. Ge en tydlig beskrivning där det framgår vem som gjort och sagt vad samt om det finns vittnen som kan styrka. I fältet *Åtgärder* beskrivs hur skolans personal har agerat i ärendet.
6. Mentor eller den personal som fått kännedom om kränkningen ser till att information om vad som har hänt lämnas till utsatt elevs vårdnadshavare samma dag. Mentor eller den personal som fått kännedom ser till att informera vårdnadshavare till den/de elever som utfört kränkningen.
7. **Anmälan om kränkning ska följas upp senast inom två veckor av mentor.** Avslut sker genom samtal med utsatt elev som ska tycka att kränkningen upphört, samt genom kontakt med vårdnadshavare som också ska bekräfta att kränkningen har upphört. Kurator informeras om hur och när kontakten har skett med vårdnadshavare.

Dokumentation

Den personal som får kännedom om att en kränkning skett eller misstänks ha skett dokumenterar det i webbformuläret (Obs endast digitalt genom Prorenata)**”Kränkningsanmälan”** samma dag obs endast digitalt genom Prorenata.

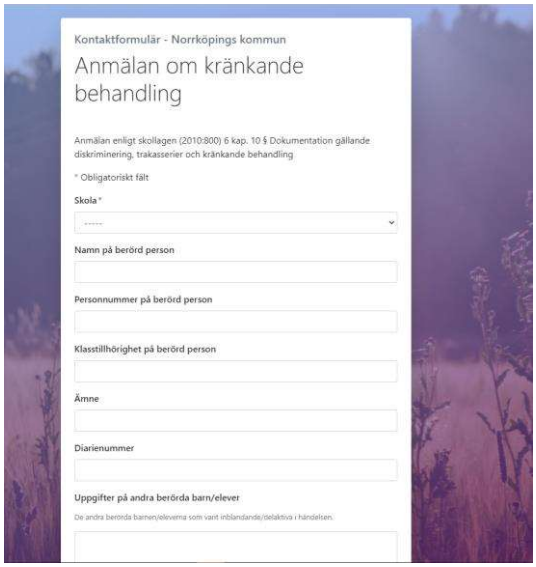

Länk till Kränkningsanmälan:

Blanketter - utbildning - Intranätet Norrköpings kommun (norrkoping.se)

Kurator hanterar ärendet i Prorenata. Anmälan samt kopia på samtal med andra berörda elever ska läggas i den berörda elevens elevhälsoakt.

Beskrivning av händelse

I webbformuläret beskriver man kortfattat, neutralt och utan egna värderingar det man vet just då utifrån vad eleven/eleverna/personal har berättat. Är det fler elever som känner sig utsatta görs en anmälan per elev. **Alla inblandade elevers namn ska framgå i anmälan.**

Åtgärder

Här beskrivs det man redan gjort eller det man planerar att göra t.ex. samtal med elever, samtal till vårdnadshavare, polisanmälan, uppföljande samtal. Vårdnadshavare kontaktas för information och återkoppling under utredningsarbetet.

Bedömning efter inledande utredning och åtgärder

Steg 1: Har situationen löst sig direkt beskriver man det i rutan ”bedömning efter inledande utredning och åtgärder”.

Steg 2: Mentor för varje utsatt elev och inblandad elev lyssnar på varje elev enskilt, och skriver ner elevens berättelse/upplevelse eller låter eleven skriva själv. Samtalsanteckningarna kan bifogas till anmälan/utredningen. **Tänk på att skriva elevens namn, personnummer och datum** på bilagan. Efter mentorers utredande och uppföljande samtal med berörda elever görs en bedömning inom två veckor för att säkerställa att kränkningen upphört. Är alla

inblandade trygga i skolan? Ansvaret för avslut ligger hos mentor till den eleven som upplever sig utsatt. Avslut sker alltid i samförstånd med vårdnadshavare och elev.

I de fall där det behöver samlas in mera information för att lösa konflikten görs en fördjupad utredning med inblandade och eventuella vittnen. Utredningen dokumenteras på blanketten Fördjupad utredning i Prorenata enligt *skollagen (2010:800) 6 kap. 10 §* hanteras av kurator.

Bedömer mentor till den elev som upplevt sig utsatt att situationen är löst avslutas ärendet och mentor mailar kurator som avslutar ärendet. Blankett diarieförs i det tidigare kränkningsärendet.

Har kränkningen inte upphört inom **två veckor** ska en åtgärdsplan upprättas. Mentor bokar konsultationstid med elevhälsoteamet.

Åtgärdsplan och stöd hos huvudman

Har inte kränkningarna upphört efter att en åtgärdsplan upprättats, genomförts och utvärderats ska rektor ansöka om stöd hos huvudman.

Stöd hos huvudman kan även ansökas om tidigare i processen.

Metod vid konflikt

Vid konflikt mellan två elever kan metoden ”Mini-medling” användas, se bilaga 1. Medling är ett strukturerat arbetssätt för att hantera konfliktsituationer där en tredje part hjälper parterna att hantera situationen utifrån ett opartiskt förhållningssätt.

Våra rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Om en elev upplever sig ha blivit kränkt eller diskriminerad bör hen kontakta någon vuxen som hen har förtroende för.
2. Den personen som har fått informationen till sig, kontaktar i sin tur rektor.
3. Om en personal tror sig ha kränkt en elev, tar hen omedelbart kontakt med rektor.
4. Om du upplever att en kollega kränker en elev ska du diskutera detta med din kollega och påtala ditt ansvar att kontakta rektor. Ta sedan kontakt med din rektor om det du hört/sett.
5. Rektor upprättar en anmälan om kräkning.
6. Rektor ansvarar för att utreda situationen och att vidta adekvata åtgärder.
7. Föräldrar kontaktas för information.
8. Rektor kontaktar verksamhetschef och överväger kontakt med personalkontoret.

Våra rutiner för att utreda och åtgärda när personal kränks av elev

Om en personal känner sig kränkt tar hen eller någon annan personal/elev som fått kännedom om händelsen kontakt med rektor. Rektor ansvarar för att utreda situationen.

Så här informeras elever och föräldrar om vårt förebyggande och aktiva arbete mot kränkningar och trakasserier på Hagaskolan:

Aktivitet	*Ansvarig*
Likabehandlingsplanen	Klassföreståndare
Informationsmöte före skolstart i åk 4 & 7	Rektor
Muntlig information första dagen på höstterminen	Klassföreståndare
Informationsblad ”Välkommen till Haga” till varje ny elev på skolan	Klassföreståndare
Information på föräldramöten (minst 1/termin förutom i våren åk 9)	Klassföreståndare
Besök i alla nya klasser i samband med skolstart	Rektor och EHT

Bilaga 1 Mini-medling

När konflikter uppstår mellan individer kan medling vara ett bra alternativ. En personal på skolan träffar de inblandade individuellt för att höra deras berättelse om situationen. I det samtalet förhåller sig medlaren opartisk och tar inte parti för någon av parterna. En bedömning görs om det är lämpligt att låta parterna träffas för att prata kring den uppkomna situationen. Den vuxne medlaren leder samtalet och ser till att det sker på ett tryggt sätt. Eleverna får under samtalet möjlighet att fundera över hur de vill förhålla sig till varandra i skolan, på fritiden och på sociala media och en överenskommelse görs.

Om det visar sig vara en allvarlig kränkning följer skolan sin policy för hur kränkande behandling/mobbning ska hanteras.

Mini-medling
1. Sätt Ramen (se nedan).
2. Led processen framåt (fördela ordet jämnt, adressera frågor, mini-summera och markera om någon avbryter).
3. Var opartisk (neutralt språk, värdera & bedöm inte, ta inte ställning och hjälp parterna till egna förslag).

Dåtid
Berätta din version av vad som hände?
Vad kände du?
Vad tänkte du? (fler följdfrågor, få fram känslan och intentionen bakom det som skedde...)
Hur har händelsen påverkat dig?
Vad kan/vill du ta för ansvar i händelsen?

Nutid/framtid
Har du några frågor till den andre?
Hur vill du att ni ska vara mot varandra framöver? (få fram förslag).
Vad vill ni komma överens om inför framtiden? (konkretisera till en överenskommelse).

Ramsättning för mini-medling

– Vad bra att vi kan ses nu!
– Vi träffas utifrån det som hände ...
– Jag är här för att hjälpa er att reda ut situationen.
– Jag är opartisk, det betyder att jag inte tar parti för någon av er, jag kommer inte bedöma vem som har rätt eller fel.
– Ni kommer själva få bestämma hur ni vill vara med varandra i framtiden.
– Ska vi börja?